

Direktinvesteringar och korrruption, en oväntad vänskap

Bidrar Kina till minskad korrruption i Afrika?

Felicia Folkvi Söderström
Mikael Tröhler
David Lundin

Abstract

This study assesses whether foreign direct investment affects corruption in the recipient countries. The case that we have chosen to use is foreign direct investment from China to sub-Saharan African countries between the years 2003-2016. In total we used 44 African countries for the purpose of this study. Two methods were used, a quantitative one and a qualitative one. The quantitative study measures the amount of foreign direct investment the sub-Saharan countries received from China as well as the amount of corruption. We then looked at the data from the quantitative study to use two countries for the qualitative study, where we used a most similar systems design. Overall we see that an increased amount of foreign direct investment reduces corruption in the recipient country.

Nyckelord: Korruption, statskapacitet, utländska direktinvesteringar, Kina, Afrika

Antal ord: 7643

1. Inledning	3
1.1 Begreppen “Utvecklingsländer” & “Utländska direktinvesteringar”	4
1.2 Syfte & frågeställning	4
1.3 Disposition	5
2. Teori	5
2.1 Utländska direktinvesteringar & Korruption	6
2.2 Statskapacitet & Korruption	7
3. Metod	8
3.1 Metodologiskt tillvägagångssätt	8
3.2 Intern & Extern validitet	10
3.3 Reliabilitet	10
3.4 Operationalisering av utländska direktinvesteringar	11
3.5 Operationalisering av statskapacitet i form av korruption	11
3.6 Material	12
4. Resultat	13
4.1 Statistiska resultat	14
4.2 Kvalitativa resultat: Rwanda & Uganda	16
4.2.1 Korruption och utländska direktinvesteringar i Rwanda & Uganda	17
4.2.2 Geografi och statsskick	17
4.2.3 Human Development Index, Property Rights Index & BNP per capita	18
4.2.4 Övrigt	18
5. Analys	19
5.1 Analys av kvantitativa resultatet	19
5.2 Jämförande analys av Rwanda & Uganda	20
6. Avslutande diskussion	24
7. Referensförteckning	26

1. Inledning

Utländska direktinvesteringar i utvecklingsländer har under de senaste 30 åren ökat avsevärt (UNCTAD). Både stora privata företag och stater väljer att flytta sin produktion till andra länder där de ser potentiella möjligheter för att öka produktionen, minska kostnader och vinstmaximera. Världlandet är som oftast ett utvecklingsland med svag ekonomi, billig arbetskraft och med många naturresurser. Detta påverkar inte bara investerarna, utan även världlandet på många vis. Tittar man på tidigare forskning om utländska direktinvesteringar bygger den mycket på hur utländska direktinvesteringar kan gynna eller missgynna världlandets ekonomiska tillväxt. Hamm & King (2010) argumenterar å ena sidan för att ökade investeringar i ett land kommer leda till ökad tillväxt genom ökat kapital och fler arbetsplatser. Å andra sidan kan utländska direktinvesteringar ha negativa följder, speciellt om världlandets institutioner är svaga. Även om tidigare forskning främst inriktar sig på ekonomisk tillväxt så är tanken med denna uppsats inte att fokusera på den ekonomiska delen. Vi ämnar istället att undersöka huruvida utländska direktinvesteringar påverkar världlänternas statskapacitet i form av förändringar i korruptionen.

För att göra en avgränsning av området och antal undersökningsobjekt utgår vi från Kinas investeringar i afrikanska länder söder om Sahara under åren 2003–2016. Tanken med denna avgränsning bygger på tre punkter. För det första har tidigare forskning nästan uteslutande visat hur utvecklingsländer påverkas av utländska direktinvesteringar från västerländska demokratier och inte investeringar från andra områden eller typer av statskick. För det andra har Kina under de angivna åren visat ett ökat intresse i de afrikanska staterna, och detta gör det intressant att undersöka just dessa objekt. Sist har vi valt att avgränsa oss till att titta på påverkan av staters kapacitet i form av korruption. En helhetsundersökning om påverkan på ekonomin, demokratin och mänskliga fri- och rättigheter hade varit för omfattande för begränsningen av plats i denna uppsats, men inspiration från dessa områden kommer att nämnas.

Det undersökta problemet har, dels utomvetenskaplig relevans, och dels inomvetenskaplig relevans. Den utomvetenskapliga relevansen grundar sig i att resultaten kan bidra till att förklara vad som påverkar länders institutionella utveckling generellt, med fokus på korruption. Den inomvetenskapliga relevansen grundar sig i att det finns en stor litteratur som berör utländska direktinvesteringar, men denna har generellt fokus på andra effekter av utländska

direktinvesteringar än just statskapacitet. Faktumet att det motsatta orsakssambandet, alltså vilka aspekter som orsakar utländska direktinvesteringar, har undersökts i omfattande utsträckning och att det i jämförelse finns en brist på studier av vårt orsakssamband ökar också den inomvetenskapliga relevansen. Att undersöka vårt orsakssamband fyller alltså en lucka på området. Inramningen av uppsatsen är bred, då den utgår från teorier som är generellt applicerbara, men också smal, då utgångspunkten är att teorierna appliceras specifikt på de afrikanska länderna. Här det värt att understryka att ansatsen därmed är att pröva teorierna på de afrikanska länderna (Esaiasson et al, 2017:32).

1.1 Begreppen “Utvecklingsländer” & “Utländska direktinvesteringar”

Ett utvecklingsland nämns ofta i ekonomiska sammanhang där länder som inte gått igenom en industrialiseringsprocess hamnar bland gruppen som kallas ”u-länder”. Gemensamma nämnare för dessa är ofta en utbredd fattigdom, inkomstskillnader och dålig infrastruktur (Ekonomifakta, 2019). Man mäter ofta dessa indikatorer genom att räkna ut BNP per capita och på så vis se om landet kan klassas som ett utvecklingsland relativt andra länder. Bland annat har International Monetary Fund (IMF, 2020) klassificerat länder beroende på dess BNP/capita. Enligt deras klassificering hamnar alla de länder som kommer ingå i vår analys som utvecklingsländer, eller med en mer positiv ton, utvecklingsekonomier.

Utländska direktinvesteringar definieras som investeringar av en hemvist i en ekonomi som återspeglar målet att erhålla ett bestående intresse i ett företag med hemvist i en annan ekonomi. Det bestående intresset innebär att det finns ett långvarigt förhållande mellan den direkta investeraren och företaget och en betydande grad av direktinvesterares inflytande på företagsledningen (OECD, 2021).

1.2 Syfte & frågeställning

Syftet med denna uppsats är att undersöka huruvida utländska direktinvesteringar påverkar länders statskapacitet, här definierat som korruption. Vår studie fokuserar på Kinas direktinvesteringar i afrikanska länder söder om Sahara. Undersökningens utgångspunkt är teoriprovande, det vill säga att pröva teorier från tidigare forskning och se om utländska direktinvesteringar leder till minskad korruption eller inte. Naturligtvis finns det ett antal faktorer

som kan ge en ökning eller minskning i korruption, och för att se om utländska direktinvesteringar är en av dessa prövas de utvalda teorierna på afrikanska länder. Men varför är utländska direktinvesteringar från Kina till Afrika intressant? Som tidigare nämnt har utländska direktinvesteringar ökat under de senaste trettio åren, kanske i synnerhet från Kina till afrikanska länder, vilket fick oss att undra vad detta har för påverkan, förutom det uppenbara ekonomiska lyftet. Hur påverkar denna plötsliga ekonomiska tillförsel annat än just ekonomin? Det är där vår valda frågeställning tar plats.

Frågeställning:

- Hur har kinesiska direktinvesteringar, mellan åren 2003–2016, påverkat statskapacitet, definierat som korruption, i Afrika söder om Sahara?

1.3 Disposition

I uppsatsens kommande avsnitt kommer tidigare forskning inom området presenteras som det teoretiska ramverket för uppsatsen. Dessutom kommer viktiga begrepp att presenteras och visa på hur man kan tolka dessa. Detta följs av ett metodologiskt avsnitt där vi beskriver vårt tillvägagångssätt. Vidare i samma avsnitt kommer våra valda definitioner att operationaliseras och vårt hämtade material kommer att presenteras mer ingående. Därefter redogör vi för vår empiriska data genom kvantitativa och kvalitativa resultat. Slutligen genomförs en analys av resultatet mot vårt teoretiska ramverk som följs av en diskussion av studiens resultat och reflektioner från författarna.

2. Teori

Uppsatsens teoretiska ramverk grundar sig i resultat från tidigare forskning inom ämnet utländska direktinvesteringars påverkan på staters institutionella styrka. Den valda frågeställningen baseras på dessa resultat och i det stora hela kan det konstateras att det finns en viss konsensus över att stater med starka institutioner lockar till sig fler och större investeringar. Denna allmänna uppfattning kommer utredas i detta avsnitt men med fokus på de studier som

påvisar det omvända sambandet av korruption och utländska direktinvesteringar. Detta kommer även ligga till grund för vår hypotes.

2.1 Utländska direktinvesteringar & Korruption

Det är tidigare påvisat bland flera studier att utländska direktinvesteringar har en positiv effekt på värdlandets ekonomiska tillväxt. Baiashvili & Gattini (2020:24-25) och Hamm & King (2010) argumenterar för att utländska direktinvesteringar gör att värdlandet i fråga bland annat får in ny teknologi och flera skatteintäkter som leder till ökad tillväxt. Men tillväxten kräver inte bara ökat kapital, utan även starka institutioner som kan motverka bland annat korruption i värdlandet. Mauro (1995) lägger fram empiriska bevis för att både ekonomisk tillväxt och utländska direktinvesteringar påverkas negativt av ökad korruption. Detta är något som även Wei (2000a) visar i sin studie om hur stater och företag avstår från att investera i länder där korruptionen är hög för att undvika att investeringar förskingras och hamnar i ”fel” händer.

Sambandet mellan korruption och utländska direktinvesteringar är något Larraín & Tavares (2004) också fokuserar på i sin studie. Men motsatt till de tidigare nämnda studierna så undersöker Larraín & Tavares det omvända sambandet, hur utländska direktinvesteringar påverkar korruptionen. De lägger först fram ett antagande, med stöd av Shleifer and Vishny (1993), om att utländska direktinvesteringars påverkan på värdlandet skulle kunna liknas vid en gisslanrelation där högt uppsatta tjänstemän tar emot mutor för att underlätta för investeraren genom politiska beslut som gör att investeraren får ett visst inflytande i värdlandet. Dock slår Larraín & Tavares hål på detta antagande med resultatet från deras studie. I den empiriska data som tas fram visar de ett statistiskt negativt samband mellan utländska direktinvesteringar och korruption, alltså att mer utländska direktinvesteringar leder till minskad korruption. Orsaken till detta är, likt Mauro och Wei, att om ett land inte har institutioner som kan hålla korruptionen i schack så kommer investerare lämna marknaden för att skydda sitt kapital. Detta betyder att värdlandet måste ha kapacitet nog för att upprätthålla eller styrka sina institutioner och på så vis också upprätthålla landets tillväxt. Samma resultat presenterar även Kwok & Tadesse (2006). De lägger även till att på lång sikt kommer de utländska investerarnas värderingar ”smitta” av sig på värdlandets institutioner för att kunna upprätthålla en god relation med investeraren och samtidigt öppna upp för nya investerare. Detta kan liknas vid att värdlandet ses som en agent

gentemot investeraren. Liknande teori argumenterar Spar (1999) för i sin artikel om hur utländska direktinvesteringar påverkar mänskliga rättigheter i värdlandet. Där beskriver hon att externa påtryckningar leder till förbättrade mänskliga rättigheter i värdlandet genom förbättrade villkor som sedan smittar av sig till resten av landet. Cole (2005) nämner dock en viktig poäng, att utan någon statskapacitet har svaga stater svårt att motverka korruption och implementera regler för förbättrade livsvillkor.

I förlängning till detta kan man med hjälp av ovanstående studier, med fokus på Larrain & Tavares, anta att utländska direktinvesteringar har en positiv effekt på värdlandets institutioner för att motverka korruption.

2.2 Statskapacitet & Korruption

För att komma underfund med begreppet statskapacitet har vi dels valt att utgå från Norris (2012) definition av statskapacitet som bygger på weberiska termer och lyder enligt följande: “Hur långt regeringar kan uppnå sina mål och utföra funktioner som är essentiella för kollektivt välmående, inklusive upprätthållande av ordning och säkerhet inom nationens territoriella gränser, förbättrande av välfärd för befolkningen, och utökande av välstånd” (Norris, 2012:44). Detta kan ses som ett mått på hur stark eller svag en stat är. Hon lägger vikt på att svaga stater, eller patronage states som hon benämner dem, inte kan tillgodose kollektivt välmående för den breda befolkningen. Istället är det nepotism, personliga tjänster och förskingring av pengar som präglar dessa stater. Detta kan även härledas till att en svag stat har en högre korruptionsnivå (Ibid, 2012:47). Motiveringen bakom att ha utgångspunkt i Norris definition är att definitionen inkluderar kännetecknen som kollektivt välmående, förbättrad välfärd för befolkningen och utökat välstånd. Dessa tre kan alla kopplas till avsaknad av korruption, vilket även Norris visar på när hon med hjälp av Political Risk Service’s Group beskriver hur korruptionen är ett skäligt mått för att mäta statskapacitet. Eftersom denna uppsats delvis grundar sig i teorier om att utländska direktinvesteringar leder till förbättrade institutioner och minskning av korruptionsnivån är Norris definition av statskapacitet, med fokus på korruption, användbar för att se om utländska direktinvesteringar leder till ökad statskapacitet, med fokus på korruptionsvariabeln. Utöver Norris definition tas också avstamp i Charron & Lapuentes (2010) definition av statskapacitet som “statens förmåga att utföra sina aktiviteter på ett effektivt sätt och utan korruption” (Ibid,

2010:443). De väljer dock att benämna statskapacitet som kvaliteten hos staten och beskriver hur empiriska bevis har visat på att stater under utveckling mot demokrati visar på en ökning av korruptionen samtidigt som kvaliteten hos staten minskar (Ibid, 2010:444). Denna skildring visar på likheter med Norris och därför blir motiveringen bakom att använda denna definition, att stödja Norris definition rörande statskapacitet mätt som korruption.

Det teoretiska ramverk som denna uppsats tar avstamp i grundar sig på statskapacitet förstått som starka institutioner, vilket i sin tur leder till minskad korruption. Eftersom forskningen, som det teoretiska ramverket grundar sig i, har funnit att utländska direktinvesteringar lett till ökad statskapacitet, i bemärkelsen minskad korruption, och därmed stödjer vår hypotes, är det skäligt att ha utgångspunkt i denna definition.

Hypotes:

- Ju större direktinvesteringarna från Kina är, desto mindre korruption kommer de afrikanska länderna ha.

3. Metod

I detta avsnitt beskriver vi undersökningens tillvägagångssätt, hur vi motiverar dessa val och vilket material vi har använt oss av. Syftet med vår uppsats är som tidigare nämnt att försöka förklara hur utländska direktinvesteringar påverkar värdlandet med fokus på Kina och länder söder om Sahara, och se om vår hämtade teori går att applicera på vårt valda fall. Därför har vi valt oss av att använda en blandad metod som bygger på både en kvantitativ och en kvalitativ studie.

3.1 Metodologiskt tillvägagångssätt

Vi kommer utgå från en kvantitativ analys där vi väljer att mäta de kinesiska investeringarna mot variabeln korruption i länder söder om Sahara. Med den data vi samlat in för de kinesiska investeringarna mätt i miljontals US\$ per år mellan åren 2003–2019 väljer vi först att räkna ut investeringarna per capita i varje land. Detta för att få en mer rättvis bild över investeringarna oberoende på hur stora länderna är i fråga. Sedan kommer ett genomsnittsvärde bland

investeringarna mellan år 2003–2016 att räknas ut som mäts mot korruptionsnivån i länderna år 2016. Motiveringen till denna procedur är delvis för att vårt korruptionsmått, Bayesian Corruption Index, har 2016 som sista år som mäts. Men främst är det för att säkerhetsställa att det inte är korruptionen som föregår investeringarna. När vi presenterar vår insamlade data kommer vi göra det genom enkel korrelationstabell. Där visas en övergripande bild över hur variablerna förhåller sig till varandra. Utöver korrelationen kommer även variablerna visas i ett punktdiagram med investeringar på x-axeln och korruptionen på y-axeln. På så vis får vi fram en bild över hur länderna förhåller sig till det förväntade värdet (regressionslinjen) i denna undersökning.

För att praktiskt kunna genomföra vår statistiska analys så har vi använt oss av statistikprogrammet SPSS. Detta beror på att vi har behövt sammanfoga olika dataset för att kunna mäta våra variabler, och SPSS har enligt oss en lätt och användarvänlig möjlighet för det.

Utifrån den statistiska analysen väljs två länder ut som visar liknande värden på den oberoende variabeln *utländska direktinvesteringar* men som skiljer sig väsentligt på den beroende variabeln *korruption*. Valet av dessa två fall bygger även på att länderna ska vara så lika som möjligt i andra bakgrundsvariabler som befolkning, geografisk placering, yta, statsskick, demokratiindex, BNP/capita, Human Development Index och Property Rights Index. Syftet med detta är att minimera risken för att någon bakomliggande variabel eventuellt påverkar nivåerna av utländska direktinvesteringar och/eller korruption. Därför bygger vårt val av stater i den kvalitativa analysen på en mest lika-design, för att se om det är någon av variablerna som sticker ut och påvisar tydliga skillnader i de två länder vi väljer att undersöka.

Motiveringen bakom detta val av metod är att en kvantitativ metod kan erbjuda en generell bild av om det finns ett samband mellan den oberoende variabeln, kinesiska direktinvesteringar, och den beroende variabeln, korruptionsnivå, i ett större antal länder söder om Sahara. Motiveringen bakom att kombinera denna metod med en kvalitativ metod är att man då också kan komplettera det generella sambandet med en mer djupgående förklaring till varför sambandet finns eller inte finns. Genom att jämföra två stater som är mest lika kan man då se om kausalitet råder mellan de två variablerna.

3.2 Intern & Extern validitet

I och med att vi använder oss av förklarande slutsats kan vi sätta likhetstecken mellan den interna validiteten och resultatsvaliditeten, men även att vi har en korrekt specificerad orsakmodell (Esaiasson et al, 2017:59). Vi måste därmed visa att det är a som leder till b och inte vice versa, även att det inte är variabel c som spelar en större roll. Detta tänkte vi ursprungligen göra genom att använda flera variabler (välfärd etc.) men i och med att vi valde att fokusera på korruption blir detta en större utmaning. Genom uppsatsen och källorna vi har använt har vi dock upptäckt att korruptionen inte minskade i afrikanska länder innan åren vi undersöker, men korruptionen har minskat under undersökningsåren, vilket pekar på att ökade utländska direktinvesteringar leder till minskad korruption och inte nödvändigtvis tvärtom. Vi använder oss genomgående av andra studier om utländska direktinvesteringar och korruption av etablerade forskare, vilket i sin tur ger resonemangsvaliditet (Esaiasson et al, 2017:61). I uppsatsen använder vi även empiri, t.ex. exakt hur mycket Kina har investerat i respektive land vilket i sin tur ger empirisk validitet (Esaiasson et al, 2017:63).

Som vi nämnde ovan har vi minskat mängden variabler som vi undersöker men de som består är relativt breda. Exempel på variabler vi undersöker är utländska direktinvesteringar och korruption, korruption i synnerhet består av inre variabler, vilket ger oss mer mark att stå på, vi kan därmed dra fler slutsatser och generalisera. Vår studie undersöker hur Kinas direktinvesteringar påverkar afrikanska länders korruption, och studien kommer fram till liknande resultat som föregående studier. Det bör dock nämnas att denna studie bör endast appliceras i fallet Kina-Afrika, då det är svårt att generera mer extern validitet med vår studie som bas.

3.3 Reliabilitet

När vi arbetar med vår undersökning ingår det en mängd data som ska sammanfogas med annan data för att kunna få ut några resultat. Det innebär att det dels krävs en manuell process för att göra detta. När vi använder oss av statistiska program så finns det en alltid en risk att den data som används, alternativt resultaten som kommer ut, blir felaktiga på grund av mänskliga feltryck eller okunnighet i programmen (Esaiasson et al, 2017:64). För att undgå slarv i mätningen har vi,

var och en, kontrollerat den process vi gjort när vi bearbetat den data vi samlat in. Att vi har gjort dessa kontroller gör att vi minskar risken för slumpmässiga eller osystematiska mätfel, och vi får därmed en högre reliabilitet i vår undersökning.

3.4 Operationalisering av utländska direktinvesteringar

För att operationalisera begreppet utländska direktinvesteringar utgår vi från John Hopkins Universitys China Africa Research Initiatives data över kinesiska investeringar i 44 afrikanska länder mellan 2003–2019. Siffrorna i datan är mätta i miljoner amerikanska dollar. China Africa Research Initiative har hämtat datan från China Statistical Yearbook (CSY) och Statistical Bulletin of China's Outward Foreign Direct Investment (SB). Svagheten hos den här officiella datan är att investeringarna riskerar att ha både underskattats och överskattats. De kan ha underskattats till följd av att datan inte inkluderar mindre investerare, investeringar som genomfördes utanför Afrikas gränser men som inkluderar afrikanska tillgångar samt parkerade kinesiska pengar på platser som Caymanöarna och Hong Kong. Investeringarna kan däremot också ha överskattats till följd av att siffror som kungörs vid exempelvis presskonferenser tolkas, utifrån sett, som absoluta, trots att de ofta i praktiken blir lägre (John Hopkins University, 2021). Till följd av dessa begränsningar bör studiens resultat tolkas något försiktigt. I sin helhet bedömer vi dock att materialet ger en relevant fingervisning om flöden av FDI för den undersökta perioden.

3.5 Operationalisering av statskapacitet i form av korruption

Det finns flera olika index som mäter korruption, varav flera till stor del överlappar med varandra. Vi har valt att använda The Bayesian Corruption Index (BCI) för att operationalisera korruption, bland annat eftersom det innefattar åren och länderna vi är intresserade av att undersöka, samt kan liknas vid en uppgraderad version av liknande jämförbara index. The Bayesian Corruption Index är ett index med värden från 0 till 100 där ett högre värde innebär en högre nivå av korruption. Indexet sträcker sig mellan åren 1984–2017 och inkluderar 199 länder. Indexet utgår från korruption definierat som: “missbruk av offentlig makt för personlig vinning” (Teorell et al, 2021:111). Indexet mäter den uppfattade nivån av korruption, då den faktiska nivån av korruption är svår att mäta. Uppfattningen av korruptionsnivån utgår från företag, befolkningen,

icke-statliga organisationer och tjänstemän i statliga och överstatliga organisationer som befinner sig i staten i fråga. Deras uppfattning av korruptionsnivån är hämtad från över 80 undersökningsfrågor utspridda över 20 olika undersökningar (Teorell et al, 2021:111).

BCI-indexet liknar andra korruptionsindex, som till exempel Transparency Internationals Corruption Perceptions Index (CPI) och Världsbankens Worldwide Governance Indicators (WGI), på flera sätt, till exempel utgår de från liknande definitioner av korruption. BCI är mest lik WGI när det gäller metod, men kan liknas vid en uppgraderad version av WGI. Att BCI kan liknas vid en uppgraderad version motiveras av att BCI innefattar 60% respektive 100% större rapportering än WGI respektive CPI. Ytterligare en fördel med BCI är att datan som indexet baseras på inte har påverkats av, till exempel, genomsnittsberäkningar eller liknande påverkan. Detta innebär att BCI presenterar datan jämförelsevis ofiltrerat och opartiskt och, i jämförelse med de liknande indexen, inte lika påverkat av valen gjorda i utformningen av indexet. En skillnad mellan BCI, å ena sidan, och CPI och WGI, å andra sidan, är att ett högre värde i BCI innebär en högre nivå av korruption medan det motsatta gäller för CPI och WGI. En annan skillnad är att BCI använder ett absolut mått på en absolut skala, medan CPI och WGI använder en relativ skala (Teorell et al, 2021:111, 510–511, 541).

En nackdel med att mäta korruption är att det är svårt att mäta den faktiska nivån av korruption till följd av dess gömda karaktär, och att man därmed är begränsad till att mäta den uppfattade nivån av korruption (Teorell et al, 2021:111). Ytterligare en nackdel med att mäta korruption och utgå från perceptionsbaserade korruptionsmått kan eventuellt vara att svaren på undersökningsfrågorna kan skilja sig åt mellan grupperna som svarar på frågorna. Detta skulle kunna vara en följd av att, till exempel, den allmänna befolkningen och tjänstemän i statliga organisationer, dels har olika uppfattningar om nivån av korruption, men eventuellt också olika mycket insyn i verksamheter där korruption tenderar att förekomma, samt insyn i olika sorter av verksamheter.

3.6 Material

De teoretiska grunderna för huruvida utländska direktinvesteringar påverkar länders institutioner har vi hämtat från tidigare forskning inom det valda ämnet. Både studier som har gett upphov till vår valda frågeställning och studier som visar det motsatta samband har tagits i betraktning.

Det empiriska materialet som hämtas till vår kvantitativa analys är baserat på hur de kinesiska investeringarna har sett ut i 44 afrikanska länder under åren 2003–2019, och hur dessa länders korruption sett ut. Den hämtade datan om investeringar är hämtad från John Hopkins Universitys enhet för Kina-Afrika studier. Där finner man hur storleken på investeringarna förändrats under den angivna tiden mätt i miljoner US-dollar (John Hopkins University, 2021). Korruptionsdatan är hämtad från The Quality of Government (QoG) Institutes databas, vilket är ett institut inom statsvetenskap som forskar om kvaliteten hos stater. Utifrån deras databas har vi valt ut Bayesian Corruption Index för att mäta korruptionen (Teorell et al, 2021:4).

När vi arbetar med den kvalitativa analysen för våra valda länder så är det främst sekundärlitteratur och rapporter vi utgår ifrån. Vi är medvetna om att den data vi arbetar med kan ha en del brister som kan komma till att påverka trovärdigheten i vår undersökning. Detta beror på att vissa av de länder vi undersöker kan anses vara svaga stater och därför kan data från dessa stater vara mindre pålitliga. Vi har, exempelvis, till den kvalitativa analysen tagit fram data för ett land med hög korruptionsnivå. Och eftersom korruption har en tendens till att minska insynen hos stater (Transparency International, 2021) kan det vara svårt att få fram data som faktiskt stämmer överens med verkligheten. Data över investeringar från John Hopkins University kan anses vara oberoende, vilket kan ses som en styrka i källan (Esaiasson et al, 2017:292–293). Vi ser ingen anledning till att de skulle ha några motiv att uppge felaktiga siffror. Men det finns dock fog att ifrågasätta data över investeringar som är hämtad från John Hopkins University också. Detta kan härledas till att Kina är ett starkt centralstyrt och auktoritärt land vilket gör det svårt att bekräfta att de angivna investeringarna verkligen stämmer. Detta betyder att investeringarna som John Hopkins University har tagit fram antingen kan vara överskattade eller underskattade.

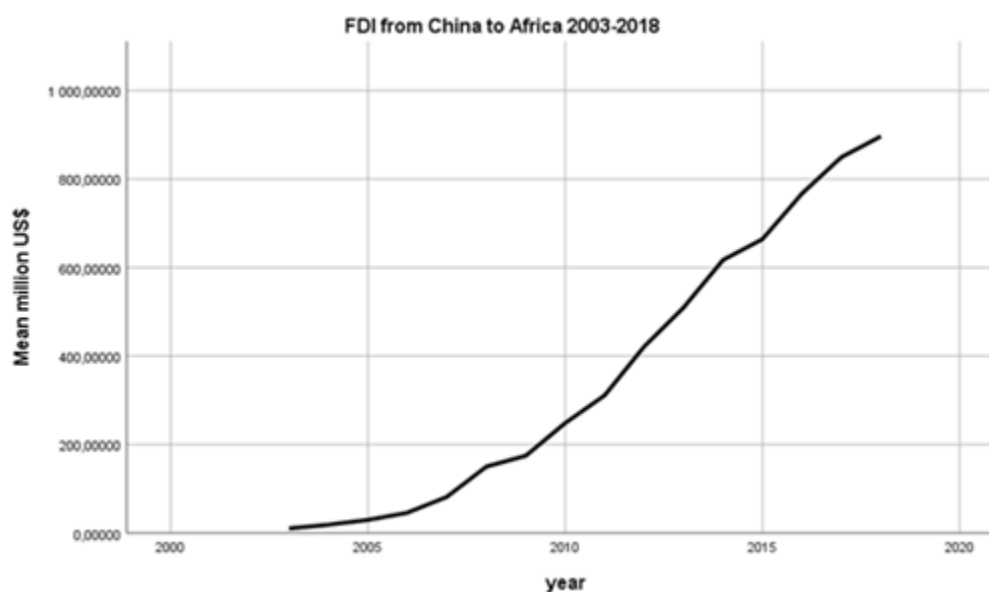
4. Resultat

I detta kapitel kommer vi presentera vår insamlade data. Vi kommer först redogöra för våra kvantitativa resultat för att få en mer generell bild över våra två variabler. Det kommer presenteras genom en graf som visar Kinas investeringar i Afrika över en 15-årsperiod. Även en enkel korrelation kommer presenteras för att visa om det finns ett samband, och se om det är

signifikant på 5%-nivån. Utöver det kommer även ett punktdiagram visa på huruvida länderna förhåller sig till detta samband genom den regressionslinje som även kommer dras genom detta diagram.

Därefter kommer vi återge våra kvalitativa resultat från vår jämförande studie. Där visas först en tabell över våra valda länder och huruvida de liknar varandra eller skiljer sig från varandra i både den oberoende variabeln och den beroende variabeln, men även i möjliga bakomliggande variabler. Vidare kommer en kort summering av dessa variabler att ges i varsitt av de valda länderna.

4.1 Statistiska resultat



Figur 1 (Källa: John Hopkins University)

Med hjälp av vår data för Kinas direktinvesteringar i Afrika kan vi i figur 1 tydligt se att det skett en flerdubbling av antal miljoner dollar som har investerats under de 15 åren mellan 2003–2018. Uträkningen är gjord bland 44 länder där vi varje år har tagit genomsnittet av investeringarna bland de 44 länderna i Afrika.

Correlations

		FDI/Capita	bci_bci
FDI/Capita	Pearson Correlation	1	-,244
(mean 2003-2016) US\$	Sig. (2-tailed)		,110
	N	44	44
bci_bci	Pearson Correlation	-,244	1
year 2016	Sig. (2-tailed)	,110	
	N	44	49

Tabell 1 (Korrelation mellan FDI/Capita och Bayesian Corruption Index)

I tabell 1 ovan kan vi utläsa att det finns ett negativt samband mellan Kinas investeringar i 44 afrikanska länder och påverkan på dess korruptionsnivå, mätt genom *Bayesian Corruption Index* hämtat från QoG. De länder som tar emot större investeringar per capita (genomsnittligt värde från 2003–2016) har också en lägre korruptionsnivå år 2016. Även om det finns ett samband så kan det inte statistiskt säkerställas på signifikansnivån 5%, eftersom den signifikans vi fått fram ligger på 0,11, vilket är över den kritiska gränsen på 0,05.

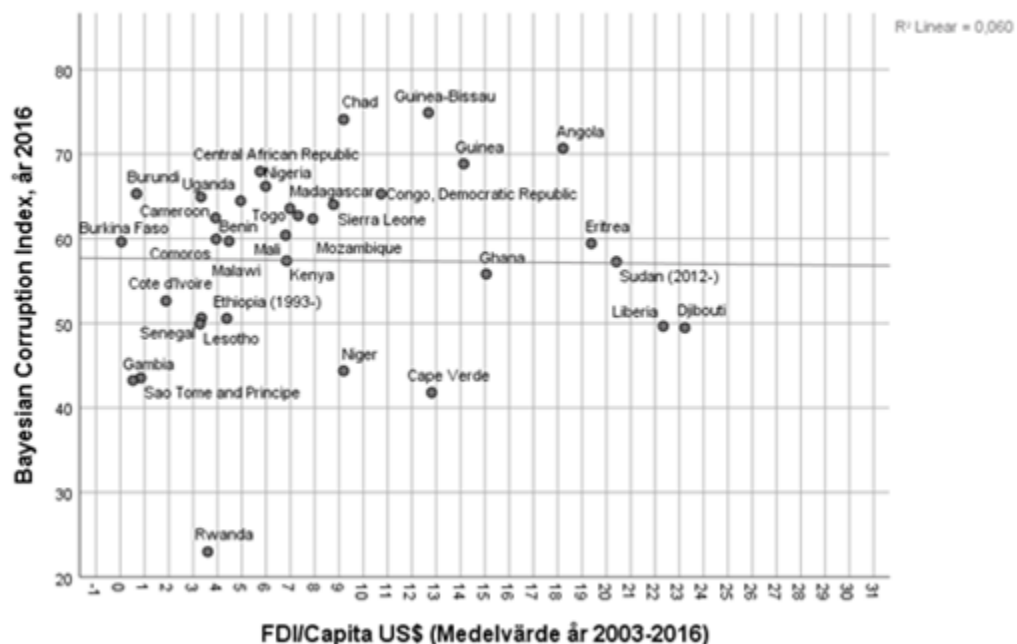


Diagram 1 (Punktdiagram över korruption på Y-axel och FDI/Capita på X-axeln)

Diagrammet ovan visar på hur de angivna ländernas inflöde av kinesiska investeringar per capita korrelerar med hur hög korruptionsnivå landet har år 2016. Lägre värden på Y-axeln innebär lägre korruption och vice versa. Regressionslinjen som går igenom diagrammet visar det förväntade värdet på korruptionen vid varje angivet x-värde. Länder som ligger över linjen har högre korruption än det förväntade värdet och länder som ligger under linjen har lägre korruption än det förväntade värdet. Determinationskoefficienten eller R^2 -värdet (uppe till höger) visar på hur stark korrelationen är. Med andra ord kan R^2 -värdet beskrivas som att 6% av variationen i korruptionen beror på hur stort inflöde av investeringar länderna har, och resten beror på annat.

4.2 Kvalitativa resultat: Rwanda & Uganda

I vår kvalitativa studie har vi valt att använda oss av en mest-lik metod för att jämföra två länder, i detta fall Rwanda och Uganda. Det finns ett flertal anledningar till att vi jämför Rwanda och Uganda, primärt för att länderna är lika på den oberoende variabeln, det vill säga utländska direktinvesteringar, men är olika varandra på den beroende variabeln, det vill säga att länderna har olika nivåer av korruption. Andra aspekter som vi hade i åtanke när vi valde ut två länder från den kvantitativa studien är befolkningsstorlek, ländernas geografiska placering, ländernas storlek i kvadratkilometer, BNP/capita (PPP), demokratiindex, property rights protection, HDI (Human Development Index) samt vilket statsskick länderna har. Vi ville använda oss av två länder som var lika på så många som möjligt av dessa variabler, för att minska sannolikheten att det finns någon annan faktor som påverkar vår studie. Av de ovan nämnda variablerna skiljer sig Rwanda och Uganda sig åt när det kommer till nivån av korruption, befolkningsmängd samt storleken av landet. På resterande variabler är de relativt lika.

	Korruption	Utländska direktinvesteringar	Geografisk Placering	Statsskick	HDI	BNP/capita (PPP) År 2016	PRI	Befolkning
Rwanda	ca 25	Mellan 3 och 4	Östafrika	Republik	157 av 188	1883 US\$	6.195 av 10	13 miljoner
Uganda	ca 65	Mellan 3 och 4	Östafrika	Republik	162 av 188	2083 US\$	4.631 av 10	45 miljoner

Tabell 2 (Jämförelse av oberoende, beroende och bakomliggande variabler mellan Rwanda och Uganda, samt om länderna är lika eller olika på respektive variabel)

4.2.1 Korruption och utländska direktinvesteringar i Rwanda & Uganda

I den beroende variabeln finns det stora skillnader mellan länderna Rwanda och Uganda.

Rwanda mäter 25 på Bayesian corruption index, vilket nästan är två tredjedelar lägre än vad Ugandas 65 mäter. Det betyder att i Rwanda finns det mindre korruption än i Uganda enligt indexet. Däremot tar länderna emot ungefär lika stora investeringar från Kina. Båda länderna tar emot ca 3-4 US\$ per capita om året mellan år 2003-2016.

4.2.2 Geografi och statsskick

Både Rwanda och Uganda ligger i östra Afrika, länderna gränsar till och med till varandra. Som nämns ovan skiljer sig dock länderna åt när det kommer till befolkningsmängd och landets storlek. Uganda har cirka 45 miljoner invånare, Rwanda har cirka 13 miljoner. Uganda är även ungefär 9 gånger större än Rwanda till ytan. Både Rwanda och Uganda kallar sig själva för republiker, det bör dock tilläggas att båda länderna har demokratiska brister och flera auktoritära kännetecken (NE, 2020a, NE, 2020b). I The Economist Democracy Index fick Uganda år 2016 ett resultat på 5.26 av 10 vilket placerar Uganda inom kategorin *Hybrid Regime*. Rwanda hade en resultat på 3.07, vilket gör att Rwanda hamnar under indexets kategori *Authoritarian*. Inget av länderna klassificerades alltså som en demokrati. The Economist Democracy Index grundar sig på 60 olika indikatorer delade på fem övergripande kategorier; politiskt deltagande, medborgerliga friheter, valprocess, demokratisk politisk kultur samt fungerande regering (The Economist, 2018).

4.2.3 Human Development Index, Property Rights Index & BNP per capita

Human Development Index (HDI) bygger på mätningar av utbildningsnivån, den förväntade livslängden samt GNI (*Gross National Income*) per capita (Human Development Reports, 2020). Ugandas HDI är lågt. År 2016 låg Ugandas HDI på plats 162 av 188 länder. Även Rwandas HDI är lågt och 2016 låg Rwanda på plats 157 av 188 (Human Development Report Office, 2018).

Ytterligare en aspekt som vi hade i åtanke när vi valde vilka stater som skulle undersökas i vår kvalitativa studie är *Property Rights Protection Index*. Property Rights Protection Index mäter den intellektuella och fysiska äganderätten, dessutom mäter Property Rights Protection Index de politiska och rättsliga institutionerna som skyddar dessa rättigheter (Global Trade and Innovation Policy Alliance, 2020). Där hamnade Uganda 2016 på en 85:e plats av 137, med ett resultat på 4.631 av 10. Rwandas hade ett lite högre resultat på 6.195 av 10, vilket placerade landet på plats 33 av 137 (Property Rights Alliance, 2020).

En annan faktor som vi tog hänsyn till är bruttonationalprodukt per capita (BNP/capita). BNP/capita mäter länders produktion med befolkningsutvecklingen i åtanke (Ekonomifakta, 2021). År 2016 hade de två länderna relativt lika BNP/capita, Uganda hade 2083 USD i BNP/capita, medan Rwanda hade 1883 USD i BNP/capita (The World Bank, 2019). Det bör tilläggas att siffrorna som används i BNP/capita är PPP (*Purchasing Power Parity*). Detta beror på att PPP är mer lämpligt att utgå från om man vill jämföra BNP/capita mellan länder under ett specifikt år, eftersom PPP inte tar förändringar i relativpriser i beaktning (Ekonomifakta, 2021).

4.2.4 Övrigt

Det är i kontexten Rwanda värt att nämna folkmordet 1994. Upptakten till folkmordet inkluderade bland annat planering, vidsträckt propaganda, mobilisering av miliser och till sist nedskjutningen av presidentens flygplan som blev startskottet för folkmordet. Folkmordet ägde sedan rum under tre månader då extrema hutunationalister dödade över 800 000 civila, främst tillhörande folkgruppen tutsi men också hutuer som satte sig emot folkmordet. Folkmordet

avslutades av att sedermera president Paul Kagame och hans parti Front patriotique rwandais (FPR) skapade en ny regering efter att ha vunnit över huturegimen (NE, 2020a).

5. Analys

I denna första del av analysen kommer resultaten från den kvantitativa data kontrasteras med den teoretiska bakgrunden. Vi kommer analysera det generella samband som präglar vårt resultat, samt se om det är länder som sticker ut och hur vi kan tolka och förklara detta. Därefter kommer de kvalitativa resultaten från fallen Uganda & Rwanda att tolkas mot vår teori för att se om den kan förklara de olika utfallen som resultatet har visat.

5.1 Analys av kvantitativa resultatet

Det negativa samband mellan utländska direktinvesteringar och korruption, som vi visar i vårt resultat i tabell 1, ligger i linje med vad Larraín & Tavares (2004) studie kommit fram till. Att det faktiskt är så att högre grad av utländska direktinvesteringar bidrar till en minskad korruption i värdlandet. Detta negativa samband kan alltså även förklaras i vår, mer avgränsade studie, med färre analysenheter än Larraín & Tavares. Vilket tyder på att det fenomen vi valt att undersöka också kan förklaras och få stöd när undersökningen är mer avgränsad. Det vi däremot inte kan påvisa är ett statistiskt signifikant samband, vilket gör att vår studie inte får samma förklaringsgrad som Larraín & Tavares och därmed blir den externa validiteten svagare. De två kanske viktigaste aspekterna som skiljer vår undersökning med Larraín & Tavares är:

1. Att de använder 240 analysenheter när de tar fram sin kvantitativa analys, medan vi avgränsar oss till 44.
2. De tittar även på summan av flera utländska direktinvesteringar i värdländer och inte bara huruvida investeringar från ett land kan påverka värdländerna, likt det vi gör.

Dessa två väsentliga skillnader är något vi har tagit i betraktning när vi väljer att tolka vårt resultat jämfört med Larraín & Tavares. Detta skulle kunna förklara varför vi fick liknande men inte lika tillförlitliga utfall.

Utifrån Kwok & Tadesse's (2006) tankar kring huruvida investeringar påverkar korruptionen och hur det leder till ännu fler investeringar, kan vårt resultat visa sig vara motstridigt. Detta beror på att mekanismerna bakom Kwok & Tadesse säger att större investeringar leder till starkare institutioner som leder till minskad korruption, som i sin tur leder till fler investeringar. Detta kan liknas vid ett kretslopp som alltid styrker institutionerna i ett land så länge det finns en marknad för utländska investerare. Därför kan det även ses som att Kwok & Tadesse även visar på ett omvänt samband. Detta gör det dock svårt när vi, utifrån vårt resultat i diagram 1, tittar på ett land som exempelvis Rwanda, som enligt vår analys egentligen borde ha en betydligt högre korruptionsnivå än vad empirin visar. Hade undersökningen även innehållit Rwandas mottagna investeringar från andra länder så hade det funnits en möjlighet att förklara Rwandas låga korruptionsnivå genom Kwok & Tadesse's teori. Men när vi endast har med Kinas investeringar i Rwanda, och inte övriga investeringar, så krävs en djupare analys för att förklara detta utfall.

5.2 Jämförande analys av Rwanda & Uganda

Som resultaten av den kvalitativa jämförelsen visar stämmer Uganda överens med teorin och hypotesen medan Rwanda inte gör det. Larraín och Tavares (2004) visar på att mer utländska direktinvesteringar leder till mindre korruption, och därmed också att det finns ett samband mellan låga nivåer av utländska direktinvesteringar och höga nivåer av korruption. Uganda, som har låga nivåer av utländska direktinvesteringar och höga nivåer av korruption, ser alltså ut att stämma in på Larraín & Tavares teori, medan Rwanda som har låga nivåer av utländska direktinvesteringar och låga nivåer av korruption inte gör det. Orsaken bakom detta samband mellan utländska direktinvesteringar och korruption är enligt Larraín & Tavares att utländska investerare idag har stora möjligheter att flytta sitt kapital över världen, vilket gör att sannolikheten är hög att investerare lämnar en marknad om den präglas av höga nivåer av korruption. Eftersom utländska direktinvesteringar spelar en signifikant roll för lokala ekonomier kan de utländska investerarnas önskningar påverka beteendet på den lokala nivån, till exempel genom att korruptionsnivån minskar. Detta innebär också att värdlandets institutioner måste vara tillräckligt starka för att kunna motverka korruption (Larraín & Tavares, 2004:219).

Frågan är då om teorins kausala mekanismer överensstämmer med fallet Uganda. Ugandas förhållandevis låga placering på plats 94 av 137 i International Property Rights Index pekar på

att Uganda har svaga institutioner. Detta beror på att International Property Rights Index mäter den intellektuella och fysiska äganderätten i en stat, samt de politiska och rättsliga institutionerna som upprätthåller och skyddar dessa rättigheter (Property Rights Alliance, 2020, Global Trade and Innovation Policy Alliance, 2020). En låg placering i detta index tyder alltså på att staten har svaga politiska och rättsliga institutioner eftersom institutionerna uppvisar bristfällighet i att skydda dessa rättigheter. Även variabeln BNP/capita, och Ugandas förhållandevis låga BNP/capita, kan peka på att Uganda har svaga institutioner. Detta beror på att det finns teorier som pekar på att politik som syftar till att öka tillväxten i ett land, till exempel öppenhet för handel, är mindre sannolik att vara effektiv eller uppstå överhuvudtaget i länder som har svaga institutioner (International Monetary Fund, 2003:104). Även Larraín & Tavares (2004:220) påpekar att det finns en tydlig koppling mellan BNP/capita och välfungerande institutioner med låg korruption.

Kwok & Tadesse (2006) har samma resultat som Larraín & Tavares, vilket innebär att fallet Uganda också kan förklaras av Kwok & Tadesse. Kwok & Tadesse kommer också fram till att de utländska investerarnas värderingar kommer påverka värdlandets institutioner i längden, eftersom värdlandet vill bibehålla förhållandet med investeraren samt attrahera nya investerare. En effekt av detta kan enligt Kwok & Tadesse vara minskad korruption i värdlandet (Kwok & Tadesse, 2006:780-781). Detta resonemang passar in på Uganda som har låga nivåer av utländska direktinvesteringar och höga nivåer av korruption. För att följa Kwok & Tadesse resonemang är Ugandas nivå av utländska direktinvesteringar inte tillräckligt hög för att utländska investerare ska ha kunnat påverka institutionerna i Uganda med sina värderingar. Institutionerna i Uganda har till följd av detta inte motiverats att minska nivån av korruption. Denna teori i kombination med att flera variabler pekar på att Uganda har svaga institutioner, verkar kunna förklara varför Uganda har en hög nivå av korruption.

Frågan blir då varför Rwanda inte stämmer in på teorin och hypotesen, trots att Rwanda och Uganda är två förhållandevis lika stater. De är förhållandevis lika på den oberoende variabeln, utländska direktinvesteringar, och flera bakomliggande variabler; geografisk placering, BNP/capita, placering på demokratiindex, Human Development Index, statsskick och Property Rights Index. Däremot har de olika storlek till ytan, olika befolkningsmängd och olika nivåer av korruption, alltså den beroende variabeln.

En bakomliggande faktor som inte är inkluderad i jämförelsen är folkmord. Rwanda drabbades av ett folkmord 1994 och utrensningarna och massavrättningarna som ägde rum under den ugandiska diktatorn Idi Amins regim mellan 1971-1979 kallas ibland för folkmord. Om man benämner utrensningarna och massavrättningarna i Uganda för folkmord är de två länderna lika på den variabeln. Dock har de två händelserna vissa skillnader. Folkmordet i Rwanda ägde rum under tre månader 1994 medan folkmordet i Uganda ägde rum under ett flertal år under större delen av 1970-talet. Även antalet offer skiljer sig, med över 800 000 i Rwanda och mellan 300 000 och 500 000 i Uganda. Ytterligare en skillnad är offren för folkmorden, som i Rwanda främst tillhörde folkgruppen tutsi samt andra motståndare till folkmordet medan offren i Uganda tillhörde flera olika grupper, bland annat, militärer, kristna, politiker, jurister och journalister. Båda folkmorden hade destruktiva konsekvenser på ländernas ekonomier (NE, 2020a, NE, 2020b & SO-rummet, 2020).

Den kanske mest relevanta skillnaden, åtminstone för den här uppsatsens syfte, mellan folkmorden i Rwanda respektive Uganda är hur man har hanterat arvet från respektive folkmord. Efter folkmordet i Rwanda hade det inte varit helt osannolikt om landet hade plågats av en ond spiral av hämnd och att staten eventuellt hade kollapsat, med tanke på att denna utveckling inte är helt ovanlig i stater som genomgått konflikter. Istället prioriterade presidenten Paul Kagame försoning och eliminerandet av korruption. Försoningen skedde till exempel genom att integrera soldater, som inte varit aktivt deltagande i folkmordet, från den gamla rwandiska armén in i den nya rwandiska försvarsmakten. Även etablerandet av National Unity and Reconciliation Commission, en institution som arbetar för främjandet av försoning och nationell enhet, hjälpte till att främja försoning. Också användandet av så kallade gacacadomstolar hade som uttalat syfte att, utöver att ställa de som var misstänkta för medverkan i folkmordet inför rätta, uppmuntra till försoning. Att försoningsarbetet var tämligen framgångsrikt gjorde att Kagame kunde fokusera på att bekämpa korruptionen i landet och idag är korruptionen till stor del eliminerad (NE, 2020a, The National Interest, 2021).

I jämförelse med Rwanda har händelseförloppet efter folkmordet i Ugandas sett annorlunda ut. Efter att Idi Amin avsattes präglades Uganda bland annat av regionala motsättningar, plundrande soldater och revolterande trupper. Trots att Yoweri Museveni, som har varit landets president sedan 1986, har försökt övervinna de etniska konflikterna i landet, har bland annat motståndare

till regimen grundat sitt motstånd på etniska skillnader. Detta har i sin tur försvårat utvecklingen. Till exempel motståndsrörelsen Lord's Resistance Army (LRA) har gjort upprorsförsök där regeringen har svarat med militära offensiver. Detta försvårade möjligheterna till förhandlingar och försoning och trots att ett fredsavtal konstruerades undertecknades detta aldrig utan Uganda, med hjälp av Sydsudan och Kongo (Kinshasa), attackerade LRA-fästet. Utöver detta har Uganda varit inblandat i flera konflikter, till exempel i invasioner av Kongo (Kinshasa) och i strider med rebellrörelser (NE, 2020b). Till skillnad från Rwanda har Uganda alltså deltagit i flera konflikter efter folkmordet och har därför inte kunnat fokusera på utveckling och försoning och därmed inte heller på att bekämpa korruption.

Något som också kan bidra till att Rwanda inte stämmer in på hypotesen är den bakomliggande variabeln som de är förhållandevis lika på men kanske inte tillräckligt lika på, nämligen Property Rights Index. Vid första anblick kanske siffrorna 4.631 respektive 6.195 av 10 för Uganda respektive Rwanda på indexet inte ser ut som en stor skillnad, men plats 85 respektive 33 av 137 för Uganda respektive Rwanda ser eventuellt ut som en något större skillnad. Eftersom Property Right Index, som nämns ovan, kan vara en indikator på hur svaga alternativt starka institutioner en stat har, och det teoretiska ramverket beskriver hur staters institutioner måste vara starka för att kunna motverka korruption. Det kan vara så att Rwandas och Ugandas placeringar eventuellt är precis tillräckligt olika för att peka på att de har tillräckligt olika starka institutioner för att påverka deras olika nivåer av korruption. Därmed skulle eventuellt Property Right Index kunna vara en alternativ förklaring, jämfört med utländska direktinvesteringar, till Ugandas höga respektive Rwandas låga nivå av korruption (Property Rights Alliance, 2020). Något som talar mot detta är att de två länderna nästan har lika lågt BNP/capita, och enligt teorin finns det en koppling mellan BNP/capita och institutioner, och i fallen Rwanda och Uganda blir kopplingen därmed mellan lågt BNP/capita och svaga institutioner.

Teorierna kan alltså inte appliceras på fallet Rwanda, om man utgår från kinesiska investeringar mellan 2003-2016, och hypotesen får inte stöd om man tittar på Rwanda. Potentiella förklaringar till att Rwanda har låga korruptionsnivåer trots låga nivåer av utländska direktinvesteringar kan alltså vara en följd av hur man hanterade arvet efter folkmordet 1994, med Kagames prioritering på försoning och bekämpning av korruption, samt faktumet att försoningen var förhållandevis

framgångsrik, vilket underlättade möjligheterna att fokusera på elimineringen av korruption. Teorierna kan däremot appliceras på fallet Uganda och hypotesen får stöd om man tittar på Uganda. Dock är en alternativ förklaring till Ugandas höga nivå av korruption värd att ta i beaktning, utöver den låga nivån av utländska direktinvesteringar. Denna alternativa förklaring är landets involvering i folkmord och flera konflikter, vilket har hejdat landets utveckling och kan ha bidragit till att förhindra att lika stort fokus lagts på bekämpningen av korruption som i Rwanda.

6. Avslutande diskussion

Utifrån syftet med denna undersökning, att försöka förstå hur utländska direktinvesteringar påverkar staters institutioner och skapa en generaliserbar bild av detta fenomen, har vårt resultat visat sig kunna stämma bra överens med teorin. De kvantitativa resultaten speglar ett samband mellan korruption och utländska direktinvesteringar, där större kinesiska investeringar leder till lägre korruption i de 44 afrikanska länderna som är med i analysen. Detta kan ses som att vi uppfyller vårt syfte med undersökningen och tar fram ett generaliserbart, om aningen svagt, resultat. Det finns dock även problem med vårt undersökta fenomen och en väsentlig fråga är; kan det vara så att det också är lägre korruption som kan bidra till större investeringar? Utifrån Kwok & Tadesse's (2006) "kretslopp" eller Wei's (2000) studie är det inte ett orimligt antagande. Det blir svårt att avgöra vad som faktiskt kommer först, ökade investeringar eller lägre korruption? Detta blir även ett problem i vårt val av fallet Kina-Afrika.

Å ena sidan så har vi försökt och undvikit detta med hjälp av att räkna ut det ackumulerade medelvärdet bland investeringarna mellan åren 2003–2016, för att sedan mäta det mot korruptionsnivån år 2016. Det har såklart hjälpt och bidragit till att vårt resultat inte direkt kan få det omvända sambandet. Å andra sidan visar våra kvantitativa resultat endast ett svagt, negativt samband. Det kan tolkas som att det inte i så hög grad behöver vara de utländska direktinvesteringarna som påverkar korruptionen, utan det kan finnas en mängd andra variabler, med starkare samband, som kan tänkas påverka korruptionen. Dessutom har vi endast kinesiska investeringar som vår oberoende variabel. Vi vet inte hur stort inflöde av investeringar länderna har från resten av världen. Det kan vara så att anledningen till att Kina har valt att investera olika

mycket i de afrikanska länderna är för att det redan finns investeringar från andra länder och att det då likt Kwok & Tadesse's tankar kring att värderingar smittar av sig på värdlandet. Detta i sin tur gör att landets institutioner stärks och lockar till sig nya investerare. Utgår man från denna tanke kan det vara så att Kina väljer att investera där korruptionen redan är låg och vi får då ett omvänt samband.

En svaghet med metodvalet är att man, när man använder sig av en mest-lika design, inte kan hitta exakt lika länder, vilket gör att analysenheterna kan skilja sig på flera relevanta aspekter (Esaiasson et al, 2017:103). Till exempel är det möjligt att vi har missat att inkludera några relevanta bakomliggande variabler som eventuellt hade påverkat antingen den oberoende eller beroende variabeln. Svagheten med mest-lika design, alltså att man inte kan hitta exakt lika länder, reflekteras i att även om Rwanda och Uganda är lika på många av de bakomliggande variablerna så skiljer de sig på några relevanta variabler. Man kan även diskutera huruvida de är tillräckligt lika på vissa variabler, till exempel Property Rights Index.

Utifrån dessa grunder finns det behov av att forska vidare inom detta fält för att kunna få ännu starkare, generaliserbara resultat, eftersom vi endast går in på en aspekt av institutionell styrka/statskapacitet, i form av korruption, och endast arbetar med Kinas investeringar i Afrika. En större, mer jämförande studie av Kinas kontra resten av världens investeringar hade kunnat vara en utgångspunkt för framtida studier. Även att ta in fler variabler på både den oberoende och beroende sidan, för att på så vis skapa en bredare analys av fenomenet, hade varit intressant att undersöka.

7. Referensförteckning

Baiashvili, Tamar - Gattini, Luca (2020). "Impact of FDI on economic growth: The role of country income levels and institutional strength". *European investment bank*.

Charron, Nicholas - Lapuente, Victor (2010). "Does democracy produce quality of government?" i *European Journal of Political Research*. Vol. 49, s. 443–470. doi: 10.1111/j.1475-6765.2009.01906.x

Cole, Wade M (2005). "Mind the Gap: State Capacity and the Implementation of Human Rights Treaties" i *International Organization*. Vol. 69, no. 2, s. 405-451.

Ekonomifakta (2021). "BNP per capita". [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.ekonomifakta.se/fakta/ekonomi/tillvaxt/bnp-per-capita/> Hämtdatum: 2021-05-18.

Ekonomifakta (2019). "U-land". [Elektronisk] Tillgänglig: [U-land - Ekonomifakta](#). Hämtdatum: 2021-05-17.

Esaiasson, Peter – Gilljam, Mikael – Oscarsson, Henrik – Towns, Ann – Wängnerud, Lena (2017). "Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ, marknad". Stockholm: Nordstedts juridik.

Global Trade and Innovation Policy Alliance (2020). "2020 International Property Rights Index (IPRI)." [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.gtipa.org/publications/2020/11/24/2020-international-property-rights-index-ipri> Hämtdatum: 2021-05-12.

Hamm, Patrick - King, Lawrence P. (2010). "Post-Manichean Economics: Foreign Investment, State Capacity and Economic Development in Transition Economies". *Political economy research institute*. Number 227.

Human Development Report Office (2018). "Human Development Indices and Indicators: 2018 Statistical Update". [Elektronisk] Tillgänglig:

<http://report2017.archive.s3-website-us-east-1.amazonaws.com/> Hämtdatum: 2021-05-12.

Human Development Reports (2020). "Latest Human Development Index Ranking".

[Elektronisk] Tillgänglig:

<http://hdr.undp.org/en/content/latest-human-development-index-ranking> Hämtdatum:

2021-05-12.

International Monetary Fund (IMF) (2003). "Growth and Institutions" i *World Economic Outlook: April 2003*. [Elektronisk] Tillgänglig:

<https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2016/12/31/Growth-and-Institutions>

Hämtdatum 2021-05-16.

International Monetary Fund (IMF) (2020). "Statistical Appendix" [Elektronisk] Tillgänglig:

[PDF](#). Hämtdatum 2021-05-14.

John Hopkins University (2021). "Data: Chinese Investment in Africa". [Elektronisk]

Tillgänglig: <http://www.sais-cari.org/chinese-investment-in-africa> Hämtdatum: 2021-05-06.

Kwok, Chuck CY - Tadesse, Solomon (2006). "The MNC as an agent of change for host-country institutions: FDI and corruption", *Journal of international business studies* vol. 37, s. 767-785.

Larraín, Felipe B- Tavares, José (2004). "Does Foreign Direct Investment Decrease Corruption?" *Cuadernos de Economia*, Vol. 41 no. 123, s. 217-230.

Mauro, Paolo (1995). "Corruption and Growth", *Quarterly Journal of Economics*, vol. 110 no. 3, s. 681-712.

Nationalencyklopedin (NE) (2020a). "Rwanda". [Elektronisk] Tillgänglig:

<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/rwanda>. Hämtdatum 2021-05-12.

Nationalencyklopedin (NE) (2020b). "Uganda". [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/uganda>. Hämtdatum 2021-05-16.

Norris, Pippa (2012). "Making Democratic Governance Work. How Regimes Shape Prosperity, Welfare and Peace." Cambridge: Cambridge University Press (195 s.).

OECD (2021). "Foreign direct investment" in *OECD library*. [Elektronisk] Tillgänglig: [OECD iLibrary | Foreign direct investment \(FDI\) \(oecd-ilibrary.org\)](https://www.oecd-ilibrary.org/) Hämtdatum: 2021-05-02.

Property Rights Alliance (2020). "International Property Rights Index 2020". [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.internationalpropertyrightsindex.org/#world-map>. Hämtdatum 2021-05-12.

Shleifer, Andrei - Vishny, Robert (1993). "Corruption", *Quarterly Journal of Economics*, 108: 599-617.

SO-rummet (2020). "Folkmordet i Uganda". [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.so-rummet.se/kategorier/folkmordet-i-uganda> Hämtdatum 2021-05-16.

Spar, Debora (1999). "Foreign investment & Human rights". *Challenge*, vol. 42. Number 1, s. 55-80.

Teorell, Jan - Sundström, Aksel - Holmberg, Sören - Rothstein, Bo - Alvarado Pachon, Natalia - Mert Dalli, Cem (2021). "The Quality of Government Standard Dataset, version Jan21." University of Gothenburg: *The Quality of Government Institute*. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.qog.pol.gu.se/doi:10.18157/qogstdjan2>. Hämtdatum 2021-05-10.

The Economist (2018). "Democracy continues its disturbing retreat". [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.economist.com/graphic-detail/2018/01/31/democracy-continues-its-disturbing-retreat> Hämtdatum 2021-05-12.

The National Interest (2021). *Rwanda Should Be the Model to Defeat Corruption*. [Elektronisk]
Tillgänglig:

<https://nationalinterest.org/feature/rwanda-should-be-model-defeat-corruption-182660>

Hämtdatum 2021-05-16.

The World Bank (2019). "GDP per capita, PPP (current international \$) - Uganda, Rwanda".
[Elektronisk] Tillgänglig:

<https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD?locations=RW>. Hämtdatum 2021-05-12.

Transparency International (2021). "What is Corruption?" [Elektronisk] Tillgänglig: [What is corruption? - Transparency.org](https://www.transparency.org/en/what-is-corruption). Hämtdatum 2021-05-13.

UNCAD 2020, "World investment report" [Elektronisk] Tillgänglig:

<https://unctad.org/system/files/non-official-document/WIR2020Tab01.xlsx>. Hämtdatum:

2021-04-27

Wei, Shang-Jin (2000a). "How Taxing is Corruption on International Investors?", *Review of Economics-and-Statistics*; vol. 82 no. 1, s. 1-11.